T011 BD 2 (68) 185-Bản Khởi Thái Tử Hiện Điềm Lành-Qth

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 185

PHAÄT NOÙI KINH BAÂN KHÔÛI THAÙI TÖÛ HIEÄN ÑIEÀM LAØNH Haùn dòch: Ñôøi Ngoâ, Öu-baø-taéc Chi Khieâm, ngöôøi nöôùc Nguyeät chi.

QUYEÅN THÖÔÏNG

Ñöùc Phaät daïy: –Ta nhôù thuôû xa xöa traûi qua voâ soá kieáp, khi coøn laø phaøm phu môùi caàu Phaät ñaïo cho ñeán nay, tuøy theo nghieäp thoï thaân luaân hoài trong naêm neûo, thaân naøy bò maát ñi laïi thoï thaân khaùc, sinh töû voâ löôïng. Thí nhö taát caû coû caây trong ñaát trôøi ñöôïc chaët heát laøm theû ñeám ñeå tính thaân Ta cuõng khoâng theå tính heát ñöôïc. Laáy thôøi ñieåm khôûi ñaàu ñeán thôøi ñieåm keát thuùc cuûa theá giôùi, goïi ñoù laø moät kieáp, thì kieáp soá thoï thaân cuûa Ta so vôùi söï thaønh hoaïi cuûa theá giôùi nhieàu khoâng tính keå. Cho neân xoùt thöông theá gian tham ñaém trieàn mieân neân bò nhaän chìm trong bieån aùi duïc. Ta moät mình ñi ngöôïc doøng traàm luaân aáy vaø töï noã löïc ñeå vöôït qua. Theá neân Ta ñôøi ñôøi tinh caàn gian khoå khoâng laáy ñoù laøm lao nhoïc, taâm thanh thaûn, öa caûnh tòch tónh, voâ duïc, voâ vi, boá thí queân mình, chí thaønh giöõ giôùi, nhaãn nhuïc khieâm cung, duõng maõnh tinh taán, nhaát taâm tö duy, hoïc taäp trí tueä baäc Thaùnh. Ta soáng nhaân aùi vôùi moïi loaøi, xoùt thöông ngöôøi ngheøo cuøng nguy khoán, chaêm soùc, an uûi, nuoâi döôõng chuùng sinh, cöùu giuùp ngöôøi khoå, thöøa söï chö Phaät, Baäc Giaùc Ngoä Chaùnh Chaân, tích luõy coâng ñöùc, khoâng theå nhôù heát. Cuõng vaøo thuôû xa xöa aáy, luùc Phaät Ñaêng Quang ra ñôøi, coù baäc Thaùnh vöông hieäu laø Cheá Thaéng trò vì Ñaïi quoác Baùt-ma, daân ñoâng, soáng laâu vui veû, thieân haï thaùi bình. Khi aáy Ta laøm Boà-taùt teân Nho Ñoàng, thuôû nhoû thoâng minh maãn tieäp, chí nguyeän roäng lôùn voâ cuøng, aån cö nôi nuùi ñaàm, haønh thieàn giöõ ñaïo. Boà-taùt nghe coù Ñöùc Phaät ra ñôøi, trong taâm voâ cuøng hoan hyû, ngaøi khoaùc aùo da nai muoán trôû veà nöôùc. Treân ñöôøng ñi ngang moät caùi goø, trong goø aáy coù naêm traêm vò ñaïo só, Boà-taùt gheù laïi ñoù, suoát ngaøy thaâu ñeâm cuøng caùc ñaïo só luaän ñaïo noùi nghóa, thaày troø ñeàu vui veû. Ñeán luùc Boà-taùt saép leân ñöôøng, naêm traêm ñaïo só aáy moãi vò tieãn ngaøi moät ñoàng tieàn baïc, Boà-taùt nhaän tieàn ra ñi. Boà-taùt ñi vaøo kinh thaønh, thaáy daân chuùng ai cuõng haân hoan qua laïi, ñöôøng saù baèng phaúng, röôùi queùt xoâng höông, Boà-taùt lieàn hoûi ngöôøi ñi ñöôøng: –ÔÛ ñaây coù vieäc gì theá? Ngöôøi ñi ñöôøng ñaùp: –Hoâm nay Ñöùc Phaät seõ vaøo kinh thaønh. Boà-taùt voâ cuøng hoan hyû, ngaøi raát möøng nghó raèng: “Hoâm nay ñöôïc gaëp Phaät, ta seõ xin ñieàu ta nguyeän öôùc”

Boà-taùt vöøa noùi xong giaây laùt thì coù coâ gaùi Vöông gia ñi ngang, teân Cuø-di. Coâ gaùi oâm chieác bình caàm baûy caønh hoa sen xanh. Boà-taùt ñuoåi theo goïi coâ gaùi: –Chò ôi döøng laïi! Toâi xin gôûi moät traêm ñoàng tieàn baïc, chò nhöôïng laïi cho toâi maáy caønh hoa. Coâ gaùi ñaùp: –Ñöùc Phaät saép vaøo thaønh, ñöùc vua ñaõ

trai giôùi, taém goäi saïch seõ ñeå daâng hoa leân Ñöùc Phaät, ta khoâng theå ñöa hoa cho oâng ñöôïc. Boà-taùt naên næ: –Xin chò haõy nhaän lôøi. –Hai traêm hay ba traêm toâi cuõng khoâng nhaän. Boà-taùt doác heát naêm traêm ñoàng tieàn baïc trong tuùi ñöa heát cho coâ gaùi. Cuø-di suy nghó: “Hoa naøy chæ ñaùng giaù vaøi ñoàng, theá maø oâng ñöa ñeán naêm traêm ñoàng”. Vì tham nhöõng ñoàng tieàn quyù, neân coâ gaùi ñöa cho Boà-taùt naêm caønh hoa, coâ coøn giöõ laïi hai caønh. Luùc quay ñi, coâ gaùi sinh taâm nghi ngôø: “Vò ñaïo só naøy laø ai maø duøng da nai laøm aùo che thaân, laïi khoâng tieác tieàn baïc quyù giaù, ñöôïc coù naêm caønh hoa maø oâng ta laïi vui möøng voâ cuøng”. Coâ gaùi voäi ñi theo goïi: –Naøy oâng, haõy noùi thaät cho ta bieát. Neáu khoâng, oâng khoâng ñöôïc laáy hoa naøy mang ñi. Boà-taùt noùi: –Hoa naøy toâi mua heát naêm traêm ñoàng, chuùng ta ñaõ thoûa thuaän baèng loøng roài, sao baây giôø coâ laïi muoán laáy laïi? Coâ gaùi noùi: –Ta laø ngöôøi thuoäc doøng vua chuùa, coù quyeàn laáy laïi hoa cuûa oâng. Boà-taùt buoäc loøng phaûi noùi: –Toâi muoán daâng hoa leân Ñöùc Phaät ñeå caàu ñöôïc toaïi nguyeän. Cuø-di noùi: –Hay thay! Ta muoán ñôøi sau thöôøng ñöôïc laøm vôï oâng, cho duø xaáu ñeïp gì cuõng khoâng rôøi nhau. Ta nguyeän chí taâm, xin Phaät chöùng tri cho. Nay ta thaân nöõ yeáu ñuoái khoâng theå ñeán ñoù ñöôïc, xin gôûi oâng hai caønh hoa daâng leân Ñöùc Phaät. Boà-taùt nhaän lôøi, giaây laùt thì Ñöùc Phaät ñeán. Vua quan, daân chuùng caû nöôùc ñeàu ra ngheânh ñoùn ñaûnh leã, moãi ngöôøi ñeàu tung hoa thôm cuùng döôøng, hoa rôi xuoáng ñaát. Boà- taùt thaáy Phaät phía tröôùc cuõng tung naêm caønh hoa leân, nhöõng ñoùa hoa aáy döøng laïi treân khoâng trung, ngay treân Ñöùc Phaät, gioáng nhö hoa troàng khoâng rôi xuoáng ñaát. Sau ñoù Boà- taùt laïi tung hai caønh hoa Cuø-di gôûi cuùng, hai caønh hoa aáy laïi ñöùng treân hai vai Ñöùc Phaät. Ñöùc Phaät hieåu yù chí thaønh cuûa Boà-taùt, ca ngôïi: –OÂng ôû trong voâ soá kieáp, sôû hoïc thanh tònh, haøng phuïc taâm, hy sinh maïng, xaû duïc, giöõ Khoâng, khoâng khôûi khoâng dieät, loøng Töø voâ löôïng, haïnh nguyeän tích ñöùc, nay môùi ñöôïc nhö theá. Vì vaäy, Ta thoï kyù cho oâng: “Töø ñaây veà sau chín möôi moát kieáp, ñeán hieàn kieáp oâng seõ laøm Phaät hieäu Thích-ca Vaên.” Boà-taùt ñaõ ñöôïc thoï kyù, thoâng suoát caùc nghi hoaëc, ñình chæ voïng ñoäng, voïng töôûng döùt tröø vaøo ñònh tòch tónh, chöùng ñaéc voâ sinh phaùp nhaãn thanh tònh. Ngay luùc aáy Boà-taùt cöû ñoäng nheï nhaøng, thaân bay leân hö khoâng, caùch ñaát khoaûng baûy nhaän roài töø treân khoâng haï xuoáng ñaûnh leã döôùi chaân Ñöùc Phaät. Boà-taùt thaáy ñaát aåm öôùt, ngaøi côûi aùo da nai ñeå phuû leân choã ñaát öôùt, nhöng aùo khoâng ñuû phuû kín choã ñaát buøn. Boà-taùt laïi traûi toùc treân ñaát vaø thænh Ñöùc Phaät giaãm leân ñi qua. Ñöùc Phaät ngôïi khen:

–OÂng tinh taán duõng maõnh, veà sau seõ ñöôïc laøm Phaät, khi ñoù ñang vaøo ñôøi ñuû naêm thöù oâ tröôïc, oâng seõ cöùu ñoä khaép caû trôøi ngöôøi, khoâng laáy laøm khoù khaên, chaéc chaén cuõng nhö Ta vaäy. Boà-taùt phuïng söï Ñöùc Phaät Ñaêng Quang cho ñeán luùc Ngaøi nhaäp Nieát-baøn. Boà-taùt luoân phuïng trì giôùi luaät vaø uûng hoä Phaät phaùp, ñeán khi maïng chung lieàn sinh leân taàng trôøi thöù nhaát laøm Töù Thieân vöông. Thoï maïng coõi trôøi heát, Boà-taùt sinh xuoáng nhaân gian laøm Chuyeån luaân thaùnh vöông, baûy baùu töï nhieân ñeán, nhö: 1. Baùnh xe

vaøng baùu. 2. Ngoïc thaàn baùu. 3. Ngöïa maøu xanh bieác baùu, coù bôøm daøi ñeo haït ngoïc. 4. Voi traéng baùu ñuoâi daøi ñeo ngoïc. 5. Ngoïc nöõ baùu. 6. Hieàn giaùm baùu. 7. Thaùnh ñaïo baùu. Thaùnh vöông soáng ñeán taùm vaïn boán ngaøn naêm, khi maïng chung lieàn sinh leân taàng trôøi thöù hai laø Ñao-lôïi laøm trôøi Ñeá Thích, thoï maïng heát laïi thaêng leân taàng trôøi thöù baûy laø Phaïm thieân laøm Phaïm thieân vöông. Nhö theá leân thì laøm vua trôøi, xuoáng thì laøm chuùa caùc baäc Thaùnh, moãi voøng ba möôi saùu laàn, cuoái cuøng trôû laïi ban ñaàu, ñuùng thôøi bieán hoùa, tuøy thôøi maø hieän hoaëc laøm Thaùnh ñeá, hoaëc laøm laõnh ñaïo giôùi hoïc thöùc; quoác sö, ñaïo só hoùa hieän ôû ñoù nhieàu khoâng theå xöng keå. Boà-taùt trong chín möôi moát kieáp, tu haønh ñaïo ñöùc, hoïc theo haïnh Phaät vöôït qua Thaäp ñòa, taïi Nhaát sinh boå xöù, laïi ñöôïc sinh leân coõi trôøi thöù tö Ñaâu-suaát, laøm thaày cuûa chö Thieân. Coâng thaønh chí töïu, trí thaàn voâ löôïng ñeán khi ñuùng thôøi, haï sinh thaønh Phaät. Boà-taùt hieän sinh vaøo nöôùc Ca-duy-la-veä, phuï vöông teân Baïch Tònh, thoâng tueä nhaân ñöùc vaø phu nhaân teân laø Dieäu Tieát Nghóa, thuaàn haäu thanh cao. Nöôùc Ca-duy-la-veä laø trung taâm cuûa ba ngaøn nhaät nguyeät vaø moät vaïn hai ngaøn theá giôùi. Oai thaàn Ñöùc Phaät voâ cuøng cao toät, khoâng theå sinh ra nôi vuøng bieân ñòa nhieàu taø vaïy, cho neân ôû trung taâm hoùa ñoä khaép möôøi phöông. Chö Phaät quaù khöù ñeàu ra ñôøi nôi ñaây. Khi Boà-taùt giaùng traàn, côõi voi traéng sinh vaøo thai meï. Nhaân luùc Maãu haäu ñang nguû moäng thaáy voi traéng vaøo beân hoâng phaûi cuûa baø, phu nhaân giaät mình tónh moäng, caûm thaáy trong ngöôøi khaùc laï. Nhaø vua trieäu taäp caùc nhaø töôùng soá ñeán ñeå hoûi xem giaác moäng ñoù. Thaày töôùng taâu: –Ñaây laø ngöôøi maø muoân ñaïo ñöùc ñeàu quay veà, theá gian seõ nhôø aân phöôùc cuûa ngöôøi naøy. Chaéc chaén laø phu nhaân mang thai moät vò Thaùnh. Boà-taùt taïi thai vaãn trong saïch khoâng nhô nhôùp. Khi aáy vua quan vaø quaàn thaàn caùc tieåu quoác nghe tin phu nhaân ñaïi vöông coù thai ñeàu ñeán chuùc möøng. Boà-taùt ôû trong thai meï thaáy moïi ngöôøi beân ngoaøi leã baùi, nhö troâng thaáy qua moät maøng löôùi môø. Trong boùng löôùi môø ñoù, Ngaøi laáy tay ngaên laïi, yù Ngaøi laø muoán khoâng laøm phieàn hoï. Töø khi phu nhaân mang thai, trôøi daâng thöïc phaåm moãi ngaøy töï ñeán, phu nhaân höôûng thoï thöïc phaåm aáy maø khoâng bieát töø ñaâu. Baø khoâng duøng thöùc aên cuûa hoaøng gia vì caûm thaáy ñaéng hoaëc cay. Ñeán ngaøy muøng taùm thaùng tö, khi sao mai vöøa moïc, Thaùi töû sinh ra töø hoâng phaûi cuûa phu nhaân. Thaùi töû sinh ra lieàn ñi baûy böôùc, ñöa tay phaûi leân vaø noùi: –Treân trôøi, döôùi ñaát chæ coù ta laø toân quyù. Ba coõi ñeàu khoå ñau, coù gì vui ñaâu?

Ngay luùc Thaùi töû ñaûn sinh, ñaát trôøi chuyeån ñoäng, hoaøng cung ñeàu saùng röïc rôõ. Trôøi, Thaàn, Phaïm, Thích ñeàu ñeán ñöùng haàu trong hö khoâng. Töù Thieân vöông tieáp ñôõ Thaùi töû leân chieác gheá vaøng, duøng nöôùc höông trôøi noùng taém Thaùi töû. Thaân Thaùi töû maøu hoaøng kim, coù ba möôi hai töôùng quang minh choùi khaép, treân ñeán hai möôi taùm taàng trôøi, döôùi ñeán möôøi taùm coõi ñòa nguïc vaø cho ñeán taän cuøng caûnh giôùi Phaät, nôi naøo cuõng saùng ngôøi suoát caû ngaøy ñeâm. Luùc ñoù trôøi giaùng ba möôi hai ñieàm laønh: 1. Ñaát

chaán ñoäng maïnh, goø noång ñeàu baèng phaúng. 2. Caùc neân ñöôøng töï saïch seõ, ai cuõng ngöûi thaáy muøi höông. 3. Caây khoâ caùc coõi nöôùc ñeàu sinh laù troå hoa. 4. Trong vöôøn töï nhieân sinh quaû ngoït laï kyø. 5. Luïc ñòa sinh hoa sen to baèng baùnh xe. 6. Kho taøng trong loøng ñaát ñeàu töï loä baøy. 7. Vaät baùu trong kho taøng ñeàu toûa saùng. 8. Y phuïc ñöôïc saép saün trong röông, khi maëc töï noù maùng leân giaù. 9. Traêm soâng, ngaøn vaïn suoái ñeàu laéng trong. 10. Trôøi quang maây taïnh vaø trong saùng. 11. Trôøi laøm boán phía möa buïi ñaåm höông. 12. Ngoïc thaàn Minh nguyeät treo ôû ñieän, nhaø. 13. Nhöõng ngoïn ñuoác trong cung khoâng duøng nöõa. 14. Maët trôøi, maët traêng vaø caùc ngoâi sao ñeàu khoâng vaän haønh. 15. Ngoâi sao Phæ xuaát hieän xuoáng haàu Thaùi töû ñaûn sinh. 16. Baûo caùi cuûa trôøi Phaïm thieân phuû kín treân cung. 17. Chö thaàn taùm phöông ñem daâng ngoïc baùu. 18. Traêm vò thöùc aên coõi trôøi töï nhieân ôû tröôùc maët. 19. Haøng vaïn huû baùu treo ñaày nöôùc cam loä. 20. Thieân thaàn ñem xe trang trí baèng baûy baùu ñeán. 21. Naêm traêm con voi traéng töï nhieân giaêng haøng tröôùc ñieän. 22. Naêm traêm con sö töû traéng töø nuùi Tuyeát xuoáng ñöùng thaønh haøng nôi coång thaønh. 23. Theå nöõ cuûa chö Thieân hieän ra mang nhöõng kyõ nhaïc treân vai. 24. Caùc nöõ Long vöông bao quanh cung ñieän. 25. Haøng vaïn ngoïc nöõ coõi trôøi caàm caây phaát traàn loâng coâng ñöùng treân töôøng nôi cung Thaùi töû. 26. Theå nöõ caùc coõi trôøi oâm bình vaøng ñöïng ñaày nöôùc thôm ñöùng haàu thaønh haøng treân khoâng trung. 27. Nhaïc trôøi ñoàng thôøi troåi vang daäy. 28. Taát caû ñòa nguïc ñeàu ngöng thoáng khoå. 29. Truøng ñoäc aån nuùp, chim laønh bay löôïn, hoùt ca. 30. Nhöõng ngö phuû vaø thôï saên aùc ñoäc oaùn thuø cuøng luùc ñeàu khôûi Töø taâm. 31. Taát caû phuï nöõ trong nöôùc coù thai ñeàu sinh con trai. Traêm thöù beänh taät nhö: ñui, ñieác, caâm, ngoïng, gheû choác..., thaûy ñeàu khoûi haún. 32. Thaàn caây hieän thaân ngöôøi cuùi ñaàu ñaûnh leã ñöùng haàu. Luùc aáy caùc daân quoác ñeàu duøng nhöõng aâm thanh toát ñeïp nhaát ñeå ca tuïng nhöõng vieäc chöa töøng coù naøy. Phu nhaân lieàn boïc Thaùi töû baèng chieác aùo baèng tô traéng mòn, trao cho nhuõ maãu baûo döôõng. Thaùi töû ñöôïc ñaët teân laø Taát-ñaït. Nhaø vua baûo phu nhaân: –Ñöùa beù thaät phi phaøm. ÔÛ nöôùc ta coù baäc ñaïo nhaân teân A-di, ñaõ hôn traêm tuoåi, kyø

cöïu nhieàu söï hieåu bieát, thoâng hieåu veà töôùng phaùp. Baây giôø chuùng ta cuøng ñeán ñoù xem töôùng Thaùi töû theá naøo? Phu nhaân thöa: –Raát toát! Nhaø vua ra leänh laáy xe voi traéng, trang bò ñaày ñuû kyõ nhaïc ñeå ñi ñeán choã ñaïo nhaân. Nhaø vua ñem ban taëng aùo vaøng, baïc nhöng ñaïo só khoâng nhaän. Ñaïo só côûi aùo trong cuûa Thaùi töû ñeå xem töôùng, thaáy Thaùi töû coù ba möôi hai töôùng: Toaøn thaân saéc vaøng, treân ñaûnh coù nhuïc keá, toùc maøu xanh bieác, giöõa loâng maøy chieáu aùnh saùng traéng, nôi coå phaùt aùnh saùng nhö maët trôøi, maét maøu xanh bieác luùc naøo cuõng raïng ngôøi, trong mieäng coù boán möôi chieác raêng, raêng traéng ñeàu, baèng, maù vuoâng, haøm roäng, löôõi daøi, ngöïc ñaày nhö öùc sö töû, thaân ngay thaúng, caùnh tay vaø ñoát tay daøi, goùt chaân ñaày ñaën, loøng baøn chaân baèng baøn tay trong ngoaøi ñaày ñaën, coù maøng löôùi moûng giöõa keû tay, döôùi baøn chaân coù töôùng baùnh xe ngaøn caêm, töôùng maõ

aâm taøng, buïng nhö buïng nai, caùc khôùp xöông moùc nhau nhö daây xích, loâng xoay veà phía höõu, moãi loã chaân loâng coù moät sôïi loâng, da mòn maøng khoâng dính buïi vaø nöôùc, ngöïc coù chöõ Vaïn. Ñaïo só A-di thaáy nhö vaäy caøng theâm caûm xuùc, rôi leä ngheïn ngaøo khoâng noùi neân lôøi. Vua cuøng phu nhaân sôï haõi, chaép tay cung kính hoûi: –Thaùi töû coù ñieàu chi chaúng laønh chaêng? Xin ñaïo só cho chuùng toâi bieát. Ñaïo só xua tay ñaùp: –Toát! Khoâng coù gì baát lôïi caû. Xin chuùc möøng ñaïi vöông sinh ñöôïc ñaáng thaàn nhaân naøy. Toái hoâm qua ñaát trôøi chuyeån ñoäng maïnh, chính laø coù söï kieän naøy. Töôùng phaùp cho raèng: Laøm vua sinh con coù ba möôi hai töôùng ñaïi nhaân thì ñaïi nhaân seõ laø Chuyeån luaân thaùnh vöông, laøm vua khaép thieân haï, baûy baùu töï ñeán, coù theå bay ñi, khoâng söû duïng binh khí, töï nhieân ñaát nöôùc thaùi bình. Neáu vò ñaïi nhaân naøy khoâng thích soáng ôû ñôøi, boû nhaø ñi taàm ñaïo, seõ ñöôïc laøm Phaät ñoä thoaùt muoân loaøi. Toâi xoùt xa cho mình tuoåi giaø xeá boùng, khoâng coøn soáng laâu ôû ñôøi ñeå thaáy ñöôïc Phaät vaø nghe giaùo phaùp cuûa Ngaøi, cho neân toâi buoàn. Vua Tònh Phaïn hieåu roõ hôn veà töôùng ñaëc thuø cuûa Thaùi töû. Vì theá Ngaøi cho xaây ba cung ñieän, moãi cung ôû vò trí khaùc nhau. Muøa möa thì ôû cung; muøa thu, muøa noùng thì ôû cung maùt, muøa laïnh thì ôû cung aám. Nhaø vua cho tuyeån naêm traêm kyõ nöõ, choïn nhöõng ngöôøi caân ñoái, xinh ñeïp, khoâng maäp khoâng gaày, khoâng cao khoâng thaáp, khoâng traéng khoâng ñen, coù taøi naêng kheùo leùo tinh xaûo. Moãi ngöôøi kyõ nöõ nhö vaäy ñeàu duøng ngoïc baùu maøu traéng laøm chuoãi ñeo thaân. Cöù moät traêm ngöôøi laø moät phieân tuùc tröïc. Tröôùc moãi cung ñieän coù troàng nhöõng caây aên quaû ngoït, giöõa haøng caây coù hoà taém, trong hoà coù kyø hoa daï thaûo vaø nhöõng loaøi chim laï coù ñeán vaøi ngaøn loaïi ñeå toâ ñieåm theâm veû ñeïp laøm vui loøng Thaùi töû, khieán ngaøi queân ñi yù chí muoán hoïc ñaïo. Nhöõng böùc töôøng ôû cung ñieän raát kieân coá, tieáng môû cöûa hay ñoùng ñeàu vang ñeán boán möôi daëm. Ngaøy sinh cuûa Thaùi töû, thò nöõ trong vöông gia cuõng sinh con trai. Chuoàng ngöïa sinh ngöïa caâu traéng vaø deâ con loâng vaøng. Ngöôøi giöõ ngöïa teân Xa-naëc, coøn ngöïa teân Kieàn- traéc. Sau naøy, vua cha thöôøng ra leänh Xa-naëc theo haàu Thaùi töû vaø ngöïa traéng keùo xe. Thaùi töû sinh ra ñöôïc baûy ngaøy thì maãu haäu qua ñôøi. Do nhôø coâng lao phöôùc ñöùc sinh ra baäc thaày cuûa trôøi, ngöôøi neân hoaøng haäu ñöôïc sinh leân trôøi Ñao-lôïi höôûng thoï töï nhieân. Boà-taùt voán bieát aân ñöùc taùnh cuûa maãu haäu, khoâng chòu nhaän söï leã kính cuûa ngaøi, neân nhaân bieát maãu haäu saép maïng chung, ngaøi môùi thò hieän ñaûn sinh. Ñeán luùc Thaùi töû leân baûy tuoåi, muoán hoïc saùch, ngaøi ngoài leân xe deâ ñeán nhaø thaày

daïy hoïc. Vì caùch Thaùnh hieàn ñaõ laâu neân saùch thieáu maát hai chöõ. Thaùi töû ñem ñeán hoûi thaày, thaày khoâng ñaùp ñöôïc laïi trình baøy ngöôïc laïi chí khí cuûa Ngaøi. Ñeán naêm leân möôøi tuoåi, taøi naêng tuyeät vôøi Thaùi töû caøng loä roõ. Thaùi töû coù hai anh em con oâng baùc: Ngöôøi anh teân Ñieàu-ñaït, ngöôøi em teân Nan-ñaø. Ñieàu-ñaït tuy coù taøi naêng cao, töï nhieân khoù löôøng maø töï kieâu, thöôøng oâm loøng ganh tî. OÂng ta môøi Thaùi töû ra chôi baén cung sau vöôøn, duøng troáng saét laøm ñích. Moïi ngöôøi cuøng keùo daây cung nhaém vaøo troáng.

Thaùi töû chæ baén moät phaùt, muõi teân truùng xuyeân qua troáng. Hai ngöôøi kia khoâng ñöôïc nhö vaäy, hoï laáy laøm xaáu hoå. Sau ñoù hoï laïi xin ñaáu voõ tröôùc söï chöùng kieán cuûa nhaø vua, neáu ngöôøi naøo thua cuoäc seõ bò xoái nöôùc. Thaùi töû nhaân töø, maëc daàu ñaõ thaéng hai anh em nhöng ngaøi khoâng muoán laøm hoï ñau ñôùn. Veà sau, hai anh em Ñieàu-ñaït laïi xin ñaáu söùc. Ñaàu tieân, Nan-ñaø naém voøi con voi loâi ra saân. Ñieàu-ñaït maïnh hôn, keùo voi laïi. Thaùi töû mæm cöôøi, chaäm raõi tieán ñeán tröôùc naém con voi giô leân vaø neùm ra ngoaøi töôøng nhöng voi khoâng bò thöông toån gì caû. Do ñoù hai anh em Ñieàu-ñaït môùi bieát hoï khoâng baèng Thaùi töû ñöôïc. Vua cha vaø quaàn thaàn chung quanh caøng bieát taøi naêng Thaùi töû thaät phi thöôøng. Ñeán naêm möôøi boán tuoåi, Thaùi töû xin vua cha ñi daïo ngoaøi thaønh, vì ngaøi muoán xem söï sinh hoaït cuûa moïi ngöôøi. Nhaø vua ra leänh baù quan hoä toáng hai beân vaø daãn ñöôøng Thaùi töû. Thaùi töû vöøa ñi ra cöûa thaønh phía Ñoâng, Thieân ñeá hoùa laøm ngöôøi beänh thaân gaày buïng lôùn, ñöùng döïa vaøo töôøng thôû khoø kheø. Thaùi töû hoûi: –Ñaây laø ngöôøi gì? Ngöôøi haàu caän ñaùp: –Ñoù laø moät ngöôøi beänh. –Beänh laø gì? –Ngöôøi beänh thöôøng laø do phong haøn, hoaëc noùng hoaëc laïnh. Ngöôøi naøy do aên uoáng khoâng ñieàu ñoä, thöùc vaø nguû voâ chöøng cho neân bò beänh naøy. Thaùi töû noùi: –Thaät laø khoå! Ta ôû nôi giaøu sang phuù quyù, aên uoáng khoaùi khaåu cuõng coù khi khoâng coù ñieàu ñoä, beänh taät seõ ñeán ñaâu coù khaùc gì ngöôøi naøy! Thaùi töû cho xe quay trôû laïi hoaøng cung, nghó thöông nhaân sinh ñeàu chòu tai hoïa naøy, ñaâu phaûi ngöôøi giaøu coù, theá maø thoaùt khoûi ñöôïc! Thaùi töû lo aâu chaúng buoàn aên uoáng, suy nghó phaûi laøm theá naøo cho chuùng sinh ñöôïc khoûi beänh taät. Vua hoûi ngöôøi haàu caän: –Thaùi töû ñi ra ngoaøi coù ñöôïc vui chaêng? Ngöôøi haàu thöa: –Thaùi töû gaëp ngöôøi beänh, do ñoù maø ngaøi khoâng vui. Vua cha cho taêng theâm naêm traêm kyõ nöõ, ngaøy ñeâm baøy ñuû cuoäc vui chôi. Loøng vua lo laéng buoàn raàu vì sôï Thaùi töû ñi hoïc ñaïo. Thôøi gian sau Thaùi töû laïi taâu phuï vöông: –Con goø boù ôû trong cung ñaõ laâu ngaøy, muoán ñi ra ngoaøi daïo xem. Vua cha baèng loøng vaø haï leänh trong nöôùc: –Thaùi töû seõ ñi ra ngoaøi hoaøng cung, daân chuùng chôù ñeå nhöõng söï ngöôøi taät beänh hay baát cöù nhöõng vaät nhô baån ôû hai beân ñöôøng. Thaùi töû leân xe ñi ra cöûa thaønh phía Nam. Thieân ñeá laïi hoùa laøm ngöôøi giaø, ñaàu baïc,

löng coøng, phaûi choáng gaäy ñi khoâng vöõng. Thaùi töû hoûi: –Ngöôøi naøy laøm sao vaäy? Ngöôøi haàu caän traû lôøi: –Moät ngöôøi giaø. –Ngöôøi giaø laø theá naøo? –Ngöôøi giaø laø tuoåi cao, cô theå caèn coãi, hình daùng suy yeáu vaø bieán ñoåi, aên uoáng khoù tieâu, khí löïc hö hao, ñöùng ngoài khoù khaên, maïng soáng chaúng coøn bao laâu. Ñoù goïi laø ngöôøi giaø. Thaùi töû than: –Coù gì vui ñaâu! Ngaøy thaùng xoay vaàn, thôøi gian bieán dòch, naêm thaùng ñoåi dôøi. Vaïn vaät sinh ra trong muøa xuaân, ñeán muøa thu, muøa ñoâng thì khoâ heùo, söï giaø nua ñeán nhö ñieän chôùp, thaân naøy laáy gì nöông töïa? Thaùi töû quay xe trôû veà, thöông xoùt ñôøi ngöôøi khoûe maïnh chaúng bao laâu, phaûi giaø phaûi beänh, noãi ñau khoù chòu. Ta khoâng theå soáng laâu ôû ñôøi ñeå chòu ñöïng noãi khoå naøy! Ngaøi laïi lo laéng khoâng aên. Vua cha aân haän ñaõ ñeå Thaùi töû ñi ra ngoaøi. Ngaøi laïi taêng theâm

naêm traêm kyõ nöõ ñeå giuùp vui cho Thaùi töû. Thôøi gian sau Thaùi töû laïi muoán ñi daïo xem. Vua cha noùi: –Moãi laàn con ñi daïo xem ñeàu trôû veà khoâng vui veû, chæ coù buoàn baõ öu tö, laïi muoán ñi ra ngoaøi laøm gì? Thaùi töû thöa: –Chæ vì con nghó ñeán nhöõng noãi khoå kia maø thoâi. Sau thôøi gian khaù laâu, nhaø vua haï leänh trong nöôùc: –Thaùi töû saép ñi daïo xem, daân chuùng chôù ñeå ngöôøi giaø, beänh hoaëc caùc vaät khoâng saïch seõ ôû hai beân ñöôøng. Thaùi töû leân xe ñi ra cöûa thaønh phía Taây. Thieân ñeá laïi hoùa laøm ngöôøi cheát, nam nöõ trong gia ñình caàm phöôùn ñi theo xe keâu la khoùc loùc tieãn ñöa. Thaùi töû hoûi: –Ngöôøi naøy laøm sao vaäy? Ngöôøi haàu caän thöa: –Ñoù laø moät ngöôøi cheát. –Cheát laø nhö theá naøo? –Cheát nghóa laø chaám döùt. Tuoåi thoï coù daøi ngaén, moät khi phöôùc heát thì maïng chung, heát thôû, hoàn ñi, hình haøi tieâu taùn, goïi ñoù laø cheát. Loaøi ngöôøi vaø vaïn vaät ñeàu cuøng gioáng nhau, khoâng coù söï sinh naøo maø khoâng töû! Thaùi töû than: –Cheát thaät thoáng khoå! Tinh thaàn ñau ñôùn kòch lieät. Sinh ra thì phaûi chòu khoå veà giaø, beänh, cheát naøy. Ñaâu phaûi ñôïi ñeán luùc chín muoài maø baát ngôø keùo ñeán, chaúng phaûi khoå sao? Ta thaáy ngöôøi cheát hình theå tan raõ, bieán hoaïi maø thaàn thöùc vaãn coøn, tuøy theo nghieäp thieän aùc hoïa phöôùc töï tìm ñeán, giaøu sang cuõng voâ thöôøng, thaân naøy laø caùi thaønh nguy hieåm. Theá cho neân baäc Thaùnh nhaân thöôøng cho thaân naøy laø tai hoïa maø ngöôøi ngu coá giöõ, ñeán cheát vaãn chöa nhaøm chaùn. Ta khoâng theå ñeå söï cheát daãn ñeán söï thoï sinh trong naêm ñöôøng, nhoïc nhaèn tinh thaàn cuûa ta. Thaùi töû quay xe trôû veà hoaøng cung, thöông xoùt chuùng sinh chòu ba noãi khoå naøy, buoàn khoâng aên uoáng. Vua cha caøng theâm lo laéng, noùi: –Nhöõng ñieàu con troâng thaáy trong nöôùc, ñoù laø lyù ñöông nhieân cuûa con ngöôøi vaø vaïn höõu. Con lo xa laøm gì ñeå chuoác khoå nhoïc.

Nhaø vua laïi taêng theâm naêm traêm kyõ nöõ ñeå laøm vui Thaùi töû. Ñeán naêm Thaùi töû möôøi baûy tuoåi, nhaø vua laøm leã naïp phi cho Thaùi töû. Vua cho tuyeån choïn maáy ngaøn coâ gaùi xinh ñeïp trong nöôùc, nhöng Thaùi töû chöa vöøa yù ai. Cuoái cuøng coù moät coâ gaùi teân Cuø-di ñoan trang, xinh ñeïp nhaát trong thieân haï. Naøng coù taøi ngheä, hieàn thuïc hôn ngöôøi, leã nghóa ñaày ñuû. Ñoù laø coâ gaùi baùn hoa kieáp tröôùc vaäy. Coâ gaùi tuy ñöôïc Thaùi töû cöôùi laøm vôï nhöng ñaõ laâu maø ngaøi vaãn khoâng gaàn guõi vôùi vôï. Ngöôøi vôï muoán gaàn guõi thì Thaùi töû noùi: –Haõy ñem caùc hoa ñeïp ñaët chính giöõa ta vaø naøng, cuøng nhau nhìn chuùng. Thaø nhö vaäy toát hôn. Cuø-di ñaët ñaày ñuû hoa ñeïp, laïi muoán gaàn guõi Thaùi töû, Thaùi töû noùi: –Ta khoâng nhaän hoa coù chaát öôùt laøm dô giöôøng chieáu. Thôøi gian sau Thaùi töû laïi noùi: –Ñem taám thaûm traéng toát ñaët giöõa ta vaø naøng, hai ngöôøi cuøng quan saùt cuõng toát chöù sao. Cuø-di ñem taám thaûm ñeán vaø laïi coù yù muoán gaàn guõi. Thaùi töû noùi: –Ta khoâng chaáp nhaän naøng coù söï nhô baån, vì noù seõ laøm nhôùp caû taám thaûm naøy. Ngöôøi vôï vì theá khoâng daùm gaàn. Nhöõng ngöôøi thò nöõ chung quanh coù yù nghi ngôø, raèng Thaùi töû khoâng coù nam taùnh. Thaùi töû laáy tay chæ vaøo buïng ngöôøi vôï, noùi: –Saùu naêm sau, luùc ñoù naøng seõ sinh con trai. Cuø-di baét ñaàu coù thai. Moät hoâm Thaùi töû xin vua cha cho ñi daïo xem. Ngaøi ñi ra cöûa thaønh phía Baéc.

Thieân ñeá laïi hoùa laøm Sa-moân maëc phaùp phuïc, oâm bình baùt, nhìn xuoáng ñaát maø ñi. Thaùi töû hoûi: –Ñaây laø ngöôøi gì? Ngöôøi haàu caän taâu: –Ñoù laø vò Sa-moân. –Theá naøo goïi laø Sa-moân? –Toâi nghe raèng: Ngöôøi haønh ñaïo Sa-moân töø giaõ gia ñình, vôï con, döùt boû aùi duïc, ñoaïn tuyeät luïc tình, giöõ giôùi voâ vi; ñaïo ñoù thanh tònh, ngöôøi ñaït ñöôïc nhaát taâm thì moïi ñieàu taø dieät heát. Ñaïo nhaát taâm nghóa laø quaû vò La-haùn. Ngöôøi ñaéc quaû La-haùn ñoù laø baäc Chaân nhaân vaäy. Ngöôøi naøy khoâng bò thanh saéc laøm nhieãm oâ, khoâng bò khuaát phuïc bôûi vinh hoa ñòa vò, nhö ñaát khoù lay ñoäng, ñaõ thoaùt khoûi khoå, lo vaø hoaøn toaøn an vui, töï taïi. Thaùi töû noùi: –Laønh thay! Ta raát thích ñöôïc nhö vaäy. Thaùi töû cho xe trôû veà hoaøng cung, khoâng buoàn aên uoáng, chæ nhôù ñeán ñaïo thanh tònh: "Ta khoâng neân soáng ñôøi taïi gia, ta phaûi ôû nôi nuùi röøng ñaàm vaéng, tinh caàn haønh thieàn". Cuø-di sinh taâm nghi ngôø, naøng bieát Thaùi töû muoán ra ñi, vì theá naøng luoân luoân khoâng daùm rôøi Thaùi töû. Ñeán naêm möôøi chín tuoåi, vaøo nöûa ñeâm muøng taùm thaùng tö, Thieân thaàn ñöùng trong khung cöûa chaép tay thöa Thaùi töû: –Ñaõ ñeán luùc ngaøi coù theå ra ñi. Thaùi töû ngaång leân ñaùp: –Ta sôï coù thò veä troâng thaáy. Ta khoâng muoán coù ngöôøi ñi theo. Thieân thaàn lieàn khieán cho vôï Thaùi töû vaø boïn kyõ nöõ naèm nguû say heát. Thaùi töû töø töø ñöùng leân, ngaøi thaáy vôï ñaõ yeân giaác, coøn caùc kyõ nöõ thì nhö ngöôøi goã. Caùc thaân theå naèm

ngoån ngang, böøa baõi nhö caây chuoái. Coù ngöôøi ñaàu toùc roái buø döïa treân troáng, hoaëc coù ngöôøi ngaõ mình treân caây ñaøn, ñaàu goái leân nhau, tay chaân buoâng xuoáng ñaát, nöôùc maét nöôùc muõi leøm nheøm, trong mieäng nöôùc daõi chaûy ra, ñaøn caàm, ñaøn tranh, oáng saùo... taát caû nhöõng nhaïc cuï boû vung vaõi ngoån ngang, nhöõng loaøi chim giao tinh, uyeân öông nhaø vua söû duïng ñeå phoøng bò baùo tröôùc cuõng bò khuaát phuïc naèm nguû say. Thaùi töû nhìn khaép caûnh töôïng ñoù roài nhìn laïi vôï mình. Ngaøi nhìn thaáy taát caû hình theå con ngöôøi: toùc, moùng, tuûy, naõo, xöông, raêng, ñaàu laâu, da thòt, gaân coát, maïch, môû, maùu, tim, phoåi, tyø, vò, thaän, gan, maät, ruoät giaø, phaån, nöôùc tieåu, nöôùc mieáng... Beân ngoaøi laø caùi tuùi da, beân trong chöùa ñaày nhô ueá, chaúng coù gì toát ñeïp. Luùc maïnh thì taåm nöôùc hoa, duøng hoa trang ñieåm hình haøi. Gioáng nhö vay möôïn thì phaûi traû, tính ra cuõng chaúng ñöôïc laâu daøi. Ñôøi ngöôøi soáng traêm naêm, nguû nghæ moät nöûa, laïi coù nhieàu aâu lo, nieàm vui ít oûi, daâm daät hoaïi ñöùc, laøm cho ngöôøi ngu si, chaúng phaûi laø ñieàu maø chö Phaät vaø caùc baäc Chaân nhaân hieåu bieát ca ngôïi. Theá neân coù caâu: "Tham daâm ñeán noãi giaø, saân haän ñeán noãi beänh, ngu si ñeán noãi cheát. Ñoaïn tröø ñöôïc ba ñoäc naøy môùi coù theå ñaéc ñaïo". Thaùi töû nhaát taâm suy nghó nhö theá roài lieàn ñöùng daäy, nhìn ngoâi sao Phæ. Ñaõ quaù nöûa ñeâm, thaáy chö Thieân ôû treân khoâng trung chaép tay khuyeán khích Thaùi töû ra ñi. Thaùi töû goïi Xa-naëc caån thaän daét ngöïa ra. Ngaøi veùn aùo ngoài leân löng ngöïa maø loøng baên khoaên nôi saân hoaøng cung vì nghó: "Neáu ta môû cöûa seõ coù tieáng ñoäng". Thieân vöông Duy Lieâm bieát yù Thaùi töû lieàn sai quyû thaàn nhaác boång chaân ngöïa, ñôõ caû Xa-naëc vöôït qua coång hoaøng thaønh, tieán ñeán ngoài döôùi goác caây Dieâm-phuø

ôû beân ruoäng ñaát cuûa vua. Saùng sôùm hoâm sau, trong cung nhoán nhaùo, khoâng bieát Thaùi töû ôû ñaâu. Ngaøn xe vaïn ngöïa ñoå xoâ ñi tìm. Nhaân luùc vua cha ñeán bôø ruoäng, nhìn xa thaáy Thaùi töû ñang ngoài döôùi goác caây, aùnh naéng maët trôøi choùi chang, caønh caây cong laïi laøm boùng raâm che cho Thaùi töû. Vua cha giaät mình kinh haõi môùi bieát Thaùi töû laø baäc Thaùnh, baát giaùc xuoáng ngöïa ñaûnh leã. Thaùi töû cuõng ñöùng daäy chaøo phuï vöông, taâu: –Töø khi coù con, phuï vöông chöa töøng ra khoûi nöôùc. Hoâm nay laïi ñeán ñuùng nôi naøy. Phuï vöông ñeán ñaây laøm chi, xin ngaøi haõy trôû veà cung. Hoâm nay sôû dó con muoán xa lìa ñôøi soáng theá gian chæ vì chính con nhaän thaáy: AÂn aùi nhö giaác moäng, nhaø cöûa vaø haïnh phuùc ñeàu phaûi chia lìa. Tham duïc laø nguïc tuø khoù thoaùt khoûi. Ngöôøi xöa noùi: “Do löôùi duïc töï giaêng, do loïng aùi töï bao phuû, raøng buoäc con ngöôøi trong nguïc tuø, nhö caù vaøo mieäng gioû, tìm ñeán choã giaø, cheát nhö traâu con tìm vuù meï”. Con thöôøng ñem nhöõng vaán ñeà naøy ñeå töï giaùc ngoä vaø dó nhieân laø nguyeän tröø khoå cho chuùng sinh. Nhöõng ai chöa ñöôïc cöùu ñoä con muoán ñoä hoï. Nhöõng chuùng sinh naøo chöa giaûi thoaùt con seõ khieán cho hoï ñöôïc giaûi thoaùt. Nhöõng ai chöa an con muoán khieán cho hoï ñöôïc an. Nhöõng ai chöa kieán ñaïo con muoán cho hoï ñöôïc kieán ñaïo. Vì theá con muoán vaøo nuùi tu haønh ñeå ñaït sôû nguyeän. Khi naøo ñaéc ñaïo con seõ trôû veà vaø khoâng bao giôø queân lôøi nguyeän hoâm nay. Vua cha bieát yù chí kieân coá cuûa Thaùi töû, ngaøi phaân vaân khoâng bieát noùi theá naøo ñaønh trôû veà hoaøng cung. Nhaø vua noùi vôùi Cuø-di: –Taâm tö con ta vaéng laëng nhö ñaát, khoù maø lay ñoäng. Thaùi töû khoâng vì phuù quyù, khoâng thích soáng ôû theá gian, chæ thieát tha vôùi ñaïo. Ñeán moät thôøi gian naøo ñoù Thaùi töû chaéc chaén seõ trôû veà. Luùc ñoù Thaùi töû ñöùng vin caønh caây thaáy ngöôøi noâng phu ñang caøy. Nhöõng mieáng ñaát caøy vôõ ra, trong ñoù coù nhöõng coân truøng, chim choùc bay xuoáng moå aên. Thaùi töû caûm thöông chuùng sinh aên nuoát laãn nhau, chuùng khoâng coù loøng nhaân aùi maø caøng theâm söï saùt haïi, khi cheát phaûi ñoïa vaøo ñöôøng aùc, khoù mong ra khoûi ñöôïc. Coõi trôøi tuy sung söôùng

nhöng cuõng voâ thöôøng, moät khi phöôùc baùo heát thì sôï haõi, toäi baùo ñeán cuõng sôï haõi. Hoïa phöôùc soùng ñoâi, sinh töû trieàn mieân. Thaùi töû quaùn thaáy nhaân gian, treân ñeán hai möôi taùm taàng trôøi, phuù quyù cuøng toät nhöng voâ ñaïo roài cuõng seõ ñoái dieän vôùi cöûa ñòa nguïc, ôû trong ba ñöôøng aùc ñau ñôùn traêm beà, haïnh phuùc mong manh, sôï lo maõi maõi. Giöõa coõi ñôøi naøy khoâng coù moät nôi nöông töïa, ta khoâng theå bò duïc meâ hoaëc. Thaùi töû leân ngöïa cuøng Xa-naëc ñi veà phía tröôùc vaøi möôi daëm, boãng thaáy ñaïi thaàn chuû nguõ ñaïo teân Bí Thöùc, voâ cuøng cang cöôøng, tay traùi caàm cung, tay phaûi caàm teân, treân löng ñeo kieám beùn. OÂng ta ôû trung taâm thoâng caû ba coõi: 1. Coõi trôøi; 2. Coõi ngöôøi; 3. Ba ñöôøng aùc. Ñaây laø nôi thaàn hoàn ngöôøi cheát seõ ñi qua. Thaùi töû ñeán hoûi: –Ñöôøng naøo coù theå ñi ñöôïc? Bí Thöùc hoaûng sôï neùm cung, boû teân, môû kieám, ñi luøi laïi vaø ruït reø chæ Thieân ñaïo, noùi: –Con ñöôøng naøy ngaøi coù theå ñi. Thaùi töû ñi ñöôïc vaøi möôi daëm, gaëp hai ngöôøi thôï saên, ngaøi suy nghó: “Ta ñaõ lìa boû gia ñình vaøo ôû choán nuùi röøng hoang vaéng, khoâng

neân maët aùo quyù giaù ôû ñôøi khieán ngöôøi khaùc sinh taâm tham muoán.” Thaùi töû côûi aùo loâng cöøu quyù giaù ñeå ñoåi laáy aùo da nai cuûa ngöôøi thôï saên. Ñeán nôi, xuoáng ngöïa, Thaùi töû daën doø, baûo Xa-naëc trôû veà. Xa-naëc quyø xuoáng thöa: –Hoâm nay con xin theo baäc Ñaïi thieân, con khoâng trôû veà moät mình. Thaùi töû noùi: –Ngöôi haõy trôû veà taâu cuøng ñaïi vöông vaø cho ta gôûi lôøi töø bieät vôï ta. Nay ta vì mong caàu ñaïi ñaïo voâ vi, chôù vì ta maø buoàn raàu lo laéng. Thaùi töû côûi aùo maõo baùu vaø aùo treân mình ñöa heát cho Xa-naëc. Con baïch maõ khi aáy quî goái lieám vaøo chaân Thaùi töû nöôùc maét tuoân traøo. Xa-naëc cuõng thöông khoùc. Ngöôøi, ngöïa vöøa ñi vöøa khoùc, vöøa quay laïi nhìn Thaùi töû ñaõ thay ñoåi hoaøng y, khoaùc treân mình chieác aùo da nai. Xa-naëc daãn boä Baïch maõ trôû veà, trong cung, ngoaøi thaønh ai cuõng ñeàu buoàn baõ. Cuø- di khoùc söôùt möôùt, noùi: –Ta ngoùng troâng Thaùi töû nhö ngöôøi khaùt caàn nöôùc. Nay ngöôi vaø ngöïa trôû veà khoâng. Naøng ñeán oâm coå con Baïch maõ hoûi choã ôû cuûa Thaùi töû, Xa-naëc taâu: –Thaùi töû baûo veà taâu laïi vôùi ñaïi vöông vaø gôûi lôøi töø bieät phu nhaân. Vì mong caàu ñaïi ñaïo voâ vi maø Thaùi töû ra ñi. Xin chôù vì ngaøi maø buoàn lo. Cuø-di laïi khoùc vaø noùi: –Sao ta moät ñôøi baïc meänh! Ta ñaõ maát ñi vò trôøi cuûa ta. Thaùi töû ñaõ höùa ñieàu gì vôùi ta, nay laïi ñi caàu ñieàu chi? Cuø-di voã nheï vaøo löng con Baïch maõ: –Thaùi töû côõi ngöôi ra ñi, sao ngöôi trôû veà moät mình? Nhaân daân caû nöôùc ñeàu suït suøi xuùc ñoäng. Nhaø vua buoàn aùo naõo, nöôùc maét tuoân traøo, noùi vôùi Cuø-di: –Neáu nhö con ta giaùc ngoä ñöôïc noãi khoå giaø, beänh, cheát, thaät laø moái hoïa lôùn cuûa kieáp ngöôøi thì Thaùi töû chính laø moät thaàn nhaân. Ta nhôù ngaøy sinh Thaùi töû, Thöôïng ñeá thaân haønh ñeán, Thieân thaàn ñöùng haàu. Thaùi töû hieän töôùng ñieàm laønh choùi saùng maø ôû theá

gian khoâng theå coù. Ñaïo só A-di ñaõ noùi: “Neáu Thaùi töû khoâng thích thieân haï, töø boû gia ñình ñi taàm ñaïo. Thì nhaát ñònh seõ laøm Phaät ñoä thoaùt muoân loaøi”. Nay Thaùi töû töø bieät moïi ngöôøi ñeå ñi taàm ñaïo, ñoù laø ñieàu töï nhieân. Nhaø vua muoán giaûi buoàn cho Cuø-di maø chính ngaøi cuõng caûm ñoäng. Ngaøi cho tuyeån nhöõng baäc hieàn ñöùc haøo hieäp trong nöôùc ñöôïc vaøi ngaøn ngöôøi, choïn trong soá ñoù ngöôøi naøo coù nhieàu con chaùu laáy naêm ngöôøi. Nhaø vua noùi: –Caùc ngöôi ôû nhaø con lôùn leân laïi coù chaùu ñeå giöõ, nhö vaäy laø vui roài. Ta chæ coù moät ngöôøi con chöa töøng ra khoûi cöûa. Theá maø moät hoâm noù boû ta ñi, laën loäi vaøo hang cuøng nuùi thaúm ñaày gian nan hieåm trôû, tai naïn; laønh döõ, noùng laïnh, ñoùi khaùt naøo ai bieát ñöôïc! Ta nhôø naêm khanh, moãi ngöôøi ñeå laïi moät ngöôøi con, roài ñi tìm Thaùi töû, khi gaëp ôû laïi ñoù theo haàu haï Thaùi töû cho ta. Neáu ngöôøi naøo giöõa ñöôøng quay trôû laïi, ta seõ tieâu dieät doøng hoï caùc ngöôi. Luùc aáy, boï hoï naêm ngöôøi A-nhaõ-caâu-laân… nhaän söù maïng ñi tìm Thaùi töû. Vaøo trong röøng saâu, boïn hoï theo Thaùi töû ñöôïc vaøi naêm, Thaùi töû khoâng heà noùi chuyeän vôùi hoï, töï ñi moät mình nhö tröôùc. Ngaøi treøo leân nuùi cao, leo laàn qua hang saâu. Naêm ngöôøi gian khoå, cho raèng ñaây laø ngöôøi ñieân, ñaâu coù ñaïo gì maø ñi khoâng choïn ñöôøng, laøm sao chuùng ta coù theå theo ñöôïc? Neáu chuùng ta trôû veà, nhaø vua seõ tieâu dieät

naêm gia ñình chuùng ta, chi baèng chuùng ta döøng laïi nôi ñaây. Naêm ngöôøi lieàn ôû laïi choã coù nöôùc suoái trong vaø nhieàu caây traùi ngoït. Thaùi töû vaãn moät mình vöôït qua bao nuùi, ñi ñeán nöôùc Ma-kieät. Vua Bình-sa cuøng ñoaøn tuøy tuøng ñi saên, töø xa troâng thaáy Thaùi töû ñang ñi trong nuùi ñaàm, lieàn noùi vôùi caùc quan ñaïi thaàn ñuoåi theo gaëp Thaùi töû. Vua Bình-sa noùi: –Thaùi töû sinh ra coù nhieàu töôùng choùi saùng khaùc laï. Ngaøi seõ laøm vua trò vì khaép thieân haï, laø Chuyeån luaân thaùnh vöông, boán beå meânh moâng, coù chaâu baùu töï ñeán. Vì sao laïi boû ngoâi trôøi ñeå daán thaân vaøo choán röøng nuùi hoang vaéng? Chaéc laø ngaøi coù caùi nhìn khaùc? Ta muoán bieát chí nguyeän cuûa ngaøi. Thaùi töû ñaùp: Ta nhaän thaáy con ngöôøi trong theá gian, heã coù sinh thì coù cheát. Coù ba noãi khoå lôùn. Ñoù laø: Noãi khoå giaø, beänh, cheát maø khoâng ai traùnh khoûi ñöôïc. Xeùt ra thaân naøy laø cao quyù thì sinh taâm kieâu maïn, phoùng daät, tham caàu khoaùi laïc. Moïi ngöôøi khoâng ai traùnh khoûi tai hoïa naøy. Do ñoù maø ta nhaøm chaùn, cho neân muoán vaøo nuùi röøng tu taäp. Caùc baäc kyø laõo thöa: –Nhöõng vaán ñeà giaø, beänh, cheát laø leõ thöôøng cuûa theá gian, sao Thaùi töû laïi lo buoàn moät mình ñeå töø boû ñòa vò cao quyù, aån cö nôi röøng vaéng, chòu ñaøy ñoïa thaân mình. Ñoù chaúng phaûi laø bò ñaøy ñoïa sao? Thaùi töû ñaùp: –Nhö lôøi caùc ngaøi noùi, thì ta khoâng neân lo laéng. Nhöng giaû söû neáu ta laøm vua thì khi giaø, beänh keùo ñeán hoaëc khi cheát, ai coù theå thay ta ñeå nhaän laáy nhöõng khoå naïn naøy? Neáu nhö khoâng coù ai thay theá ñöôïc, caùc ngaøi chôù neân lo laéng laøm gì. Thieân haï duø laø cha hieàn, con hieáu yeâu thöông chí thieát, nhöng ñeán luùc beänh cheát hoï khoâng theå thay cho nhau ñöôïc. Hoaëc caùi thaân giaû taïo naøy moät ngaøy naøo ñoù khoå ñeán, tuy ôû ñòa vò cao quyù, luïc thaân quyeán thuoäc ôû moät beân thì cuõng nhö caàm ñuoác cho ngöôøi muø, coù giuùp gì cho hoï ñaâu. Ta quaùn thaáy caùc haønh taát caû ñeàu voâ thöôøng, ñeàu laø huyeãn hoùa khoâng thaät, haïnh

phuùc ít, ñau khoå nhieàu. Thaân naøy chaúng phaûi cuûa ta. Theá gian hö voâ khoù toàn taïi ñöôïc laâu daøi; vaïn vaät coù sinh aét coù töû, thaønh seõ coù baïi, an seõ coù nguy, ñöôïc seõ coù maát, vaïn vaät hoãn ñoän ñeàu seõ trôû veà khoâng. Tinh thaàn voâ hình chao ñoäng baát minh seõ ñöa ñeán hieåm naïn sinh töû, chaúng phaûi chæ coù moät ñôøi maø thoâi. Do vì tham aùi bò bao phuû trong löôùi voâ minh, chìm ñaém trong doøng soâng sinh töû khoâng theå giaùc ngoä ñöôïc. Vì theá ta muoán nhaát taâm tònh tu Töù khoâng, vöôït khoûi saéc duïc, dieät tröø saân haän, ñoaïn heát loøng mong caàu vaø quaùn töôûng taùnh Khoâng, hoaøn toaøn khoâng coù choã dính maéc. Ñoù laø ngöôïc doøng maø trôû veà goác. Ban ñaàu caàn phaûi döùt tröø coäi reã cuûa noù, nhö nguyeän cuûa ta maø ñaït ñöôïc môùi laø an laïc hoaøn toaøn? Vua Bình-sa hoan hyû noùi: –Laønh thay, chí nguyeän vi dieäu cuûa Boà-taùt theá gian naøy khoù coù ñöôïc. Chaéc chaén ngaøi seõ thaønh Phaät ñaïo, xin haõy ñoä cho toâi tröôùc. Thaùi töû im laëng ra ñi. Ngaøi vöôït qua soâng Ni-lieân-thieàn, Thieân thaàn laøm cho doøng nöôùc ngöng chaûy vaø caïn daàn. Thaùi töû vöôït qua soâng roài ñi ñöôïc vaøi möôi daëm thaáy coù ba vò Phaïm chí, moãi vò cuøng vôùi ñeä töû ôû beân khe nöôùc. Thaùi töû ñi ngang qua hoûi ñaïo hoï. Hoï töï xöng: –Ta thôø Phaïm thieân,

toân suøng maët trôøi, maët traêng. Thôø maët trôøi thì cuùng teá löûa, chæ coù nöôùc laø trong saïch. Boà-taùt ñaùp: –Con ñöôøng sinh töû chính laø ôû ñaây. Bôûi vì nöôùc khoâng thöôøng ñaày, löûa khoâng chaùy maõi, maët trôøi thì chuyeån dôøi, maët traêng troøn seõ khuyeát. Ñaïo ôû nôi thanh tònh vaéng laëng, nöôùc laøm sao coù theå khieán cho taâm ngöôøi thanh tònh ñöôïc? Thaùi töû ra ñi maø thöông xoùt hoï. Thaùi töû phaùt khôûi taâm Töø, quaùn nieäm taát caû chuùng sinh bò giaø suy meâ muoäi, khoâng thoaùt khoûi noãi ñau veà beänh taät, töû vong. Ngaøi muoán khieán cho chuùng sinh ñöôïc giaûi thoaùt neân chuyeân nhaát taâm yù maø khôûi leân taâm Bi. Boà-taùt thöông xoùt chuùng sinh bò tai hoïa gian nan trong ñoùi khaùt, noùng laïnh, ñöôïc maát, toäi loãi. Ngaøi muoán laøm cho chuùng sinh ñöôïc an oån neân chuyeân nhaát taâm yù maø khôûi taâm Hyû. Boà-taùt quaùn thaáy theá gian ñeàu coù noãi lo phaûi gaëp söï lo aâu, khoå sôû khuûng boá, Ngaøi muoán laøm cho hoï ñöôïc nheï nhaøng neân chuyeân nhaát taâm yù maø khôûi taâm Hoä. Boà-taùt muoán ñoä chuùng sinh thoaùt khoûi taùm naïn trong naêm ñöôøng, bò ngu si meâ môø che laáp khoâng thaáy ñaïo chaân chaùnh, ngaøi quaùn nieäm muoán cöùu hoï ñaït ñeán ñaïo voâ vi, chuyeân taâm nhaát yù, ñöôïc thieän khoâng möøng, gaëp aùc khoâng lo, boû taùm vieäc ôû theá gian. Ñoù laø: Lôïi loäc, suy taøn, huûy baùng, danh döï, toân xöng, quôû traùch, khoå ñau, khoaùi laïc. Khoâng vì nhöõng söï kieän treân maø laøm khuynh ñoäng. Thaùi töû ñi vaøo nuùi saâu, ñeán choã tónh mòch, troâng thaáy caây Boái-ña, boán beà im vaéng. Thaùi töû suy nghó: “Ta ñaõ töø giaõ gia ñình vaøo choán nuùi röøng naøy, khoâng neân phuïc söùc vaø ñeå toùc nhö ngöôøi ôû theá gian ñöôïc, neáu coù yù nieäm chaûi toùc, taém nöôùc noùng thì maát ñi tònh giôùi, chaùnh ñònh, trí tueä, giaûi thoaùt tri kieán, hoaøn toaøn phi ñaïo, laøm oâ haïnh thanh tònh. Ta caàn phaûi laøm Sa-moân nhö phaùp Boà-taùt”. Thieân thaàn daâng dao caïo toùc, toùc Thaùi töû töï rôi xuoáng, trôøi nhaän laáy ñem ñi. Boà-taùt ñi gom coû thôm traûi treân ñaát vaø ngoài tónh toïa treân ñoù, hai tay ngaøi choàng leân nhau, ñoâi maét kheùp laïi, chí thaønh phaùt nguyeän: –Ta theà ngoài nôi naøy, duø thòt naùt xöông khoâ, neáu khoâng thaønh Phaät ta khoâng rôøi khoûi nôi naøy.

Thieân thaàn ñem daâng thöùc aên, Thaùi töû nhaát ñònh khoâng nhaän. Trôøi laøm cho hai beân choã Thaùi töû ôû sinh ra gaïo, meø. Moãi ngaøy Thaùi töû chæ aên moät haït meø, haït gaïo ñeå duy trì khí löïc. Traûi qua saùu naêm thieàn ñònh, hình theå Thaùi töû hao gaày chæ coøn da boïc xöông, nhöng tinh thaàn laïi laéng saâu an tònh. Ngaøi nhaát taâm tòch maëc quaùn phaùp An ban: 1. Soå; 2. Tuøy; 3. Chæ; 4. Quaùn; 5. Hoaøn; 6. Tònh. Thaùi töû quaùn phaùp moân naøy ñeán möôøi hai laàn nhö vaäy, yù vaãn khoâng bò taùn loaïn, ñaït ñeán thaàn thoâng vi dieäu, xaû boû caùc phaùp aùc, khoâng coøn naêm trieàn caùi, khoâng thoï naêm duïc, caùc vieäc aùc töï tieâu dieät, chaùnh nieäm phaân minh, quaùn phaùp voâ vi, thí nhö ngöôøi coù söùc maïnh thaéng ñöôïc keû thuø, yù ñöôïc thanh tònh. Boà-taùt thaønh töïu taàng thieàn thöù nhaát, taâm töï khai môû, tröø taâm tình duïc, khoâng coøn nieäm aùc, cuõng khoâng tính toaùn so ño, taâm voïng ñoäng döùt tröø. Ví nhö doøng suoái treân ñænh nuùi, nöôùc chaûy ñaày ra beân ngoaøi, nöôùc möa ngaäp traøn ôû khe hang nhöng khoâng vaøo doøng suoái naøy ñöôïc. Boà-taùt an tònh nhaát taâm, hyû laïc khoâng lay ñoäng,

Boà-taùt thaønh töïu taàng Thieàn thöù hai. Boà-taùt laïi töø boû yù hyû laïc, chæ quaùn voâ duïc, caùc haïnh toát xaáu beân ngoaøi khoâng vaøo taâm vaø trong taâm cuõng khoâng khôûi, thaân chaùnh taâm an. Ví nhö caây hoa sen trong nöôùc, khi hoa chöa nôû, reå caønh hoa laù thaám ñöôïm trong nöôùc, nhôø tònh kieán chaân chaùnh Boà-taùt thaønh töïu taàng Thieàn thöù ba. Boà-taùt xaû yù khoå laïc, khoâng coøn töôûng hyû öu, taâm khoâng nöông nôi thieän, cuõng khoâng döïa vaøo aùc, ngaøi ôû trong traïng thaùi thieàn ñònh ñoù, ví nhö ngöôøi taém goäi saïch seõ ñöôïc phuû beân ngoaøi taám khaên choaøng traéng tinh, môùi, ñeïp, trong ngoaøi ñeàu saïch khoâng coù buïi baëm, hôi thôû töï ngöøng, tòch tónh khoâng lay ñoäng. Boà-taùt thaønh töïu taàng Thieàn thöù tö. Ví nhö thôï ñoà goám nhaøo naën ñaát deõo, trong ñoù khoâng coù saïn caùt, taïo ra baát kyø saûn phaåm naøo, Boà-taùt tinh taán khai phaùt, khoâng moät phuùt naøo giaûi ñaõi, ñaõ ñaït ñöôïc ñònh yù, khoâng xaû taâm ñaïi bi, phöông tieän trí tueä, suy taàm phaùp maàu nhieäm, thoâng suoát ba möôi baûy phaåm ñaïo. Ñoù laø Töù yù chæ, Töù yù ñoaïn, Töù thaàn tuùc nieäm, Nguõ caên, Nguõ löïc, Thaát giaùc, Baùt ñaïo. Quaùn voøng trôû laïi khoâng coøn moät veát nhô. YÙ höôùng veà ba phaùp: 1. Chæ höôùng khoâng: Nieäm dieät khoâng taùn loaïn, khoâng thuû, khoâng xaû. 2. Höôùng voâ töôûng: Taâm ñònh khoâng sinh khôûi, khoâng nghó ñeán toát xaáu. 3. Höôùng baát nguyeän: Khoâng tham ñaém ba coõi laïi khoâng sinh khoå, ñöôïc tam hoaït: a) Lìa tham daâm. b) Lìa saân haän. c) Lìa ngu si. Taát caû khoâng coøn bò chöôùng ngaïi. Luùc aáy Hoùa öùng thinh thieân Ñeä luïc laø vua ma treân trôøi, thaáy Boà-taùt thanh tònh voâ duïc, tinh taán thieàn ñònh khoâng bieáng treã, trong loøng buoàn böïc ganh gheùt, aên khoâng ngon, nguû khoâng yeân, khoâng coøn ham thích kyõ nhaïc, vì oâng lo sôï Boà-taùt thaønh ñaïo aét seõ ñaïi thaéng oâng ta. OÂng ta muoán kòp thôøi phaù hoaïi ñöôïc taâm ñaïo cuûa Boà-taùt khi ngaøi chöa thaønh Phaät. Ma con teân Taùt-ñaø can giaùn ma cha: –Boà-taùt thöïc haønh haïnh thanh tònh, ba coõi khoâng ai baèng, ñaõ ñaéc thaàn thoâng töï taïi, cho neân muoân öùc haøng chö Thieân, chuùng Phaïm ñeàu ñeán ñaûnh leã haàu caän, vua trôøi coøn chaúng theå laøm trôû ngaïi ñeå phaù hoaïi Boà-taùt ñöôïc. Chuùng ta khoâng neân taêng theâm ñieàu aùc maø töï huûy hoaïi phöôùc ñöùc cuûa mình. Ma vöông khoâng nghe, cho goïi ba coâ con gaùi: ngöôøi thöù nhaát teân laø Duïc Phi,

ngöôøi thöù hai teân laø Duyeät Bæ, ngöôøi thöù ba teân laø Khoaùi Quaùn. Caû ba coâ gaùi naøy ñöôïc Ma vöông sai ñi phaù hoaïi yù chí cuûa Boà-taùt. Ba coâ gaùi naøy ñeàu maëc aùo löôùi moûng, trang ñieåm baèng caùc danh höông cuûa trôøi, ñeo chuoãi anh laïc quyù giaù. Hoï duøng taát caû nhöõng ngoân töø xaûo quyeät doái traù ñeå laøm roái loaïn ñaïo taâm cuûa Boà-taùt. Boà-taùt taâm thanh tònh nhö ngoïc löu ly, khoâng theå bò oâ nhieãm. Ba coâ gaùi laïi noùi: –Ngaøi coù nhaân ñöùc cao toät, chö Thieân ñeàu kính ngöôõng muoán ñöôïc daâng cuùng, neân chö Thieân hieán chuùng toâi cho ngaøi. Chuùng toâi raát trong saïch, tuoåi ñang ñoä sung maõn, laø nhöõng Thieân nöõ ñoan chaùnh, chöa coù saéc ñeïp naøo baèng chuùng toâi. Chuùng toâi xin ñöôïc ngaøy ñeâm cung caáp, haàu haï beân ngaøi. Boà-taùt ñaùp: –Caùc ngöôi coù phöôùc baùo ñôøi tröôùc ñöôïc laøm thaân trôøi, khoâng nghó ñeán voâ thöôøng maø ñi laøm troø yeâu mò. Hình theå caùc ngöôi tuy ñeïp nhöng taâm khoâng ngay

thaúng ñoan chaùnh. Ví nhö trong chieác bình ñeïp laïi chöùa ñaày chaát hoâi ñoäc. Caùc ngöôi seõ töï huûy hoaïi ñôøi mình, khoâng coøn choã naøo ñeå caùc ngöôi nöông töïa, phöôùc baùo khoù toàn taïi vôùi ngöôøi daâm aùc baát thieän, töï ñaùnh maát baûn taâm, khi cheát seõ ñoïa trong ba ñöôøng aùc, laøm thaân caàm thuù, muoán thoaùt khoûi raát khoù. Boïn caùc ngöôi ñeán laøm khuaáy roái chaùnh yù cuûa ngöôøi, chaúng phaûi haït gioáng thanh tònh maø laø tuùi da ñöïng ñaày phaân ueá. Caùc ngöôi ñeán ñaây laøm gì? Haõy ñi ñi! Ta khoâng duøng. Caû ba coâ gaùi aáy boãng nhieân bò hoùa thaønh baø giaø, khoâng theå ôû laïi thaân cuõ ñöôïc. Ma vöông voâ cuøng phaãn noä lieàn trieäu taäp caùc quyû thaàn hôïp thaønh moät ñoaøn coù taùm ngaøn vaïn ma. Chuùng bieán thaønh thaân hình sö töû, gaáu, beo, hoå, voi, roàng, boø, ngöïa, choù, heo, khæ, vöôïn... khoâng theå keå heát. Chuùng hoùa thaønh nhöõng coân truøng ñaàu ngöôøi, mình raén, ñaàu ruøa, hay ñaàu coù saùu maét, hoaëc moät coå maø coù nhieàu ñaàu, raêng nanh moùng vuoát giöông ra, ñoäi nuùi phun löûa, saám chôùp boán beân, tay caàm göôm giaùo. Boà-taùt Töø taâ m, khoâ ng heà coù moä t maû y may nao nuù ng sôï seät. Dung nhan ngaøi choùi saùng töôi ñeï p hôn leân , boïn quyû ma chaï y taùn loaïn , khoân g theå ñeá n gaà n ñöôïc . Ma vöông ñi ñeá n chaá t vaá n Ñöù c Phaä t: –Tyø-kheo caàu gì ngoài goác caây Thích ôû giöõa röøng nhieàu thuù döõ? Maây noåi mòt muøng thaät ñaùng sôï Thieân ma quaáy nhieãu chaúng heà kinh. –Thuôû xöa chaân ñaïo Phaät ñaõ haønh Ñieàm tónh voâ cuøng tröø u aùm Trong ta chöùa ñaày phaùp toái thaéng Ta ngoài taïi ñaây choáng ma vöông. –OÂng ñang laøm vua Chuyeån luaân vöông Baûy baùu töï ñeán ñaày boán phöông Thoï höôûng naêm duïc khoâng ai saùnh Nôi naøy khoâng ñaïo, haõy veà cung. –Ta quaùn aùi duïc nöôùc ñoàng soâi Boû ngoâi nhö nhoå nöôùc boït thoâi Laøm vua cuõng phaûi lo giaø cheát Ñieàu naøy voâ ích chôù voïng baøn. –Sao khoâng ngoài yeân maø lôùn tieáng

Boû nöôùc, taøi, vò, choïn nhaøn khoâng
Khoâng thaáy ta daãn boán boä binh
Voi, ngöïa, boä binh möôøi taùm öùc?
–Ñaõ thaáy maët khæ, vöôïn, sö töû
Hình quyû, hoå, beo, heo, raén ñoäc
Mang theo ñao kieám cuøng göôm giaùo
Nhaûy nhoùt, heùt la daäy khaép trôøi,
Laïi baøy muoân öùc thaàn voõ bò
Laø ma nhö ngöôi ñeán hoäi naøy
Teân nhoïn hoûa coâng nhö möa gioù
Tröôùc khi thaønh Phaät, ta khoâng daäy.
Baûn nguyeän cuûa ma: Mong Ta thoaùi
Ta cuõng töï theà khoâng thoaùi lui
Nay ngöôi phöôùc ñöùc sao baèng Phaät?
Do ñoù khaù bieát thaéng veà ai.
–Ta töøng chung thaân thích boá thí

Neân laøm ma vöông saùu coõi trôøi
Tyø-kheo ñaõ bieát phöôùc haïnh ta
Töï xöng voâ löôïng ai laøm chöùng?
–Xöa Ta nguyeän theo Phaät Ñaêng Quang
Thoï kyù ñöôïc laøm Thích-ca Vaên
Höôûng heát giaän sôï neân ngoài ñaây
Taâm ñònh, quaân ngöôi bò phaù tan.
Ta töøng phuïng söï nhieàu Ñöùc Phaät
Cho ngöôøi cuûa baùu vaø côm aùo
Nhaân töø giôùi ñöùc ñaày töïa ñaát
Nhôø ñoù thoaùt töôûng khoâng hoaïn naïn.
–Boà-taùt lieàn duøng söùc trí tueä
Duoãi tay chæ ñaát: bieát roõ Ta
Luùc aáy ñaát aàm aàm chaán ñoäng
Ma cuøng quyeán thuoäc ngaõ laên chieân.
Ma vöông thaát baïi buoàn voâ haïn
Hoân meâ baát tónh quî xuoáng ñaát,
Ñöùa con hieåu bieát taâm tænh ngoä
Lieàn töï quay veà xin saùm hoái.
–Chæ coù taâm Töø haøng ma oaùn
Ñôøi duøng binh khí ñoäng nhaân taâm
Ta xem caùc ngöôøi nhö chuùng sinh
Neáu ñieàu voi, ngöïa, tuy ñieàu ñöôïc
Nhöng sau thoùi cuõ vaãn coøn sinh
Neáu ñieàu toái thöôïng nhö baäc Thaùnh
Nhö Phaät ñaõ ñieàu khoâng baát nhaân
–Chö Thieân thaáy Phaät baét boán ma
Ñieàu ñöôïc voâ töôûng, oaùn töï haøng
Chö Thieân hoan hyû ñeán daâng hoa
Ma vöông bò thua Phaùp vöông thaéng.
Voán nhôø trí tueä taâm bình ñaúng
Trí tueä phaù tan bao xaáu aùc
Khieán cho oan gia laøm ñeä töû
Ñaûnh leã baäc chöùng ñaïo Töù ñaúng.
Maët nhö traêng saùng, saéc an nhieân
Tieáng khaép möôøi phöông, ñöùc nhö nuùi
Caàu töôùng maïo Phaät khoù saùnh baèng
Cuùi ñaàu ñaûnh leã Ñaáng Töø Toân.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.